

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I INNYCH
PRACOWNIKÓW SZKOŁY
W SYTUACJACH SZCZEGÓLNYCH
METODY WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ**

WSTĘP

Poniższe działania/procedury mają na celu zmniejszenie ryzyka negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego. O kolejności powziętych działań decyduje nauczyciel, inny pracownik szkoły, który w danym momencie jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo uczniów lub jest świadkiem zdarzenia. Podjęta decyzja jest uzależniona od zaistniałej sytuacji i okoliczności, w których znajdują się uczniowie i pracownicy szkoły, a opracowane procedury są tylko wskazówką, jakie kroki mogą być podejmowane w określonych sytuacjach.

Spis obowiązujących procedur postępowania:

- I. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych, substancji psychotropowych** **s. 2**
- II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń posiadający papierosy, alkohol, narkotyki, nową substancję psychoaktywną, substancję psychotropową bądź każdą inną budzącą podejrzenia, że jest to substancja, której posiadanie jest zakazane prawnie** **s. 3**
- III. Postępowanie w sytuacji posiadania, stwierdzenia palenia tytoniu bądź papierosów elektronicznych przez ucznia** **s. 4**
- IV. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk, nową substancję psychoaktywną, substancję psychotropową bądź każdą inną budzącą podejrzenia, że jest to substancja, której posiadanie jest zakazane prawnie** **s. 4**

V. Postępowanie wobec ucznia – przejawiającego zachowania świadczące o jego demoralizacji, sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa	s. 5
VI. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego	s. 6
VII. Postępowanie nauczycieli na wypadek ujawnienia agresji, której sprawcami są uczniowie	s. 7
VIII. Postępowanie w przypadku agresywnego zachowania rodziców i innych osób dorosłych wobec uczniów, przebywających na terenie szkoły	s. 7
IX. Postępowanie wobec ofiar przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie	s. 7
X. W przypadku, gdy uczeń uchyła się od realizacji obowiązku szkolnego	s. 8
XI. Postępowanie wobec osób obcych znajdujących się na terenie szkoły	s. 9
XII. Postępowanie wobec rodziców lub opiekunów zgłaszających się po odbiór dzieci w stanie nietrzeźwym	s. 10

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY W SYTUACJACH SZCZEGÓLNYCH

I. W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych, substancji psychotropowych następuje:

1. Odizolowanie ucznia od rówieśników tak, aby zapewnić mu bezpieczeństwo na czas podjęcia dalszych czynności przez pracownika(ów) szkoły, np. indywidualna opieka ze strony pedagoga szkolnego, dyrektora, pielęgniarki czy innego nauczyciela.
2. Zawiadomienie lekarza pogotowia ratunkowego w celu sprawdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
3. Niezwłoczne zawiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia w związku z zaistniałą sytuacją.

Nowa substancja psychoaktywna – substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w każdym stanie fizycznym, o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 44b ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Substancja psychotropowa – każda substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, działająca na ośrodkowy układ nerwowy, określona w wykazie substancji psychotropowych stanowiącym załącznik nr 2 do Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

II. W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń posiadający papierosy, alkohol, narkotyki, nową substancję psychoaktywną, substancję psychotropową bądź każdą inną budzącą podejrzenia, że jest to substancja, której posiadanie jest zakazane prawnie, podejmuje się następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, pedagoga, dyrektora, pielęgniarkę szkolną.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza się warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) nauczyciel ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość tornistra oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów, budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani tornistra ucznia. Jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
4. W przypadku stwierdzenia lub podejrzenia obecności substancji niedozwolonej wzywa się Policję. Policja zostaje wezwana przez dyrektora lub innego pracownika szkoły przez niego wyznaczonego.
5. W przypadku, kiedy uczeń odmawia wyjęcia rzeczy z tornistra, kieszeni własnej odzieży wzywa się Policję. Policja zostaje wezwana przez dyrektora lub innego pracownika szkoły przez niego wyznaczonego.

6. Wzywa się lekarza z pogotowia ratunkowego w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej (w zależności od zaistnienia takiej potrzeby).
7. Zawiadamia o tym fakcie rodziców, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom Policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

III. Postępowanie w sytuacji posiadania bądź stwierdzenia palenia tytoniu bądź papierosów elektronicznych przez ucznia:

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia nakazuje uczniowi zwrot tytoniu/papierosu elektronicznego i informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy.
2. Wychowawca powiadamia o zdarzeniu rodziców ucznia oraz odnotowuje fakt w dokumentacji pedagoga szkoły.
3. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, konsekwencjach palenia tytoniu/papierosów elektronicznych oraz dalszego postępowania wobec ucznia.
4. Wychowawca z pedagogiem szkolnym prowadzą działania indywidualne mające na celu zmianę postaw ucznia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk, nową substancję psychoaktywną, substancję psychotropową bądź każdą inną budzącą podejrzenia, że jest to substancja, której posiadanie jest zakazane prawnie, powinien podjąć następujące kroki:

1. Zachowując środki ostrożności zabezpiecza się substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie swoich działań przy współpracy m. in. z

innymi pracownikami szkoły, uczniami) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia się o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa Policję lub wyznacza do tego celu inną osobę.
3. Po przyjeździe Policji, na jej żądanie zabezpieczona substancja zostaje przekazana. Dalsze czynności należą do kompetencji tego organu.

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia,
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat. Z przestępstwem mamy do czynienia, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu Postępowania Karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać Policję. **W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).**

V. Postępowanie wobec ucznia przejawiającego zachowania świadczące o jego demoralizacji, sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, pedagogowi szkolnemu lub innemu nauczycielowi pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy.

5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich wymienia w szczególności następujące formy demoralizacji:

- naruszenie zasad współżycia społecznego (szkodzenie innym);
- popełnienie czynu zabronionego;
- systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego (wagary);
- używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia (alkohol, papierosy, tabaka, środki odurzające lub psychotropowe, grzyby i rośliny halucynogenne, kleje itp.);
- uprawianie nierządu;
- włóczęgostwo (ucieczki z domu, żebractwo); udział w grupach przestępczych.

VI. Postępowanie nauczyciela lub innego pracownika szkoły wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń,
2. niezwłoczne powiadomienia dyrektora szkoły,
3. powiadomienie rodziców ucznia,
4. niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. 997 lub 112.

VII. Postępowanie nauczycieli na wypadek ujawnienia agresji, której sprawcami są uczniowie:

1. Nauczyciel, który zauważy zachowanie agresywne ucznia lub zostanie o nim poinformowany, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, pedagogowi i dyrektorowi szkoły.
2. W przypadkach, gdy agresja skierowana jest na przedmioty, które w jej wyniku uległy zniszczeniu (tzn. zniszczenie mienia szkolnego, rzeczy kolegi/koleżanki lub pracownika szkoły), zostają podjęte działania zmierzające do zadośćuczynienia. W zależności od sytuacji i wyrządzonych szkód zostają podjęte adekwatne rozwiązania, o których decyduje dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami ucznia, wychowawcą lub pedagogiem szkolnym.
3. W przypadku, gdy agresja skierowana jest przeciwko drugiemu człowiekowi, wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą oraz ich rodzicami, w celu ustalenia okoliczności zdarzenia. W zależności od indywidualnych okoliczności zdarzenia (m. in. stanu psychofizycznego sprawcy) zostają podjęte stosowne kroki zmierzające do ustalenia formy zaprzestania niewłaściwego zachowania.

Agresja ze względu na wieloznaczność jest dość trudna do jednoznacznego zdefiniowania. Wszystkie sytuacje, przy których stwierdza się zachowania agresywne rozpatrywane są indywidualnie w zależności zaistniałych okoliczności.

VIII. Postępowanie w przypadku agresywnego zachowania rodziców i innych osób dorosłych, przebywających na terenie szkoły wobec uczniów:

1. Nauczyciel/ pracownik szkoły podejmuje próbę przerwania zachowania agresywnego i wstępnego rozpoznania okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel/ pracownik szkoły powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
3. W przypadku gdy osoba dorosła nie zaprzestała zachowania agresywnego, dyrektor szkoły zawiadamia policję.
4. W sytuacji wyjątkowej nauczyciel lub inny pracownik szkoły niezwłocznie powiadamia policję.

IX. Postępowanie wobec ofiar przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie:

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej, informuje o tym fakcie wychowawcę, pedagoga szkolnego.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z dzieckiem, prosi pielęgniarkę szkolną o pomoc w dokonaniu wywiadu lub podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
3. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec dziecka i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania i wskazuje formy pomocy.
4. Pedagog sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy, którą podpisują również rodzice dziecka.
5. Jeżeli podejrzenia potwierdzają się lub istnieje uzasadniona obawa, że dziecko jest ofiarą przemocy dyrekcja w porozumieniu z pedagogiem podejmuje decyzję o dalszych czynnościach:
 - wdraża się procedurę Niebieskiej Karty,
 - informuje się policję i sąd rodzinny i nieletnich,
 - w przypadku rodziny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie informuje się kuratora,
 - poinformowanie MOPS-u jeżeli rodzina korzysta z pomocy.

X. W przypadku, gdy uczeń uchyla się od realizacji obowiązku szkolnego:

1. Jeżeli nieobecność ucznia w szkole trwa dłużej niż dwa tygodnie i nie jest w żaden sposób usprawiedliwiona, wychowawca ma obowiązek skontaktować się z rodzicami w celu wyjaśnienia sytuacji.
2. Jeżeli wychowawcy nie udało się skontaktować się z rodzicami, zgłasza sprawę pedagogowi szkolnemu, który podejmuje próby skontaktowania się z rodzicami ucznia.

3. W sytuacji, gdy uczeń nadal nie realizuje obowiązku szkolnego i nie ma uzasadnionych przyczyn braku realizacji, dyrektor szkoły wystawia rodzicom upomnienie dotyczące realizacji obowiązku szkolnego. W upomnieniu zawarte jest wezwanie do natychmiastowego posłania dziecka do szkoły oraz informacja, że niespełnianie tego obowiązku jest zagrożone postępowaniem egzekucyjnym. Upomnienie przekazywane jest za pośrednictwem poczty lub do odbioru osobistego w sekretariacie szkoły. Przy wysyłce stosuje się druk zwrotnego poświadczenia odbioru.
4. Jeżeli sytuacja nadal nie ulegnie zmianie i uczeń w dalszym ciągu nie przychodzi do szkoły, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do Prezydenta Miasta Radomia za pośrednictwem Wydziału Edukacji Urzędu miejskiego w Radomiu.
5. Środkiem egzekucji administracyjnej obowiązku szkolnego jest grzywna, która może być nakładana kilkakrotnie.
6. Honorowane są usprawiedliwienia od prawnych opiekunów lub wynikające z obowiązujących przepisów (np. zaświadczenia lekarskie mówiące o chorobie dziecka). W przypadku czasowej nieobecności prawnych opiekunów, są oni zobowiązani zgłosić się do wychowawcy i poinformować (w formie pisemnej lub drukowanej z własnoręcznym, czytelnym podpisem) o tymczasowym opiece nad dzieckiem.

XI. Postępowanie wobec osób obcych znajdujących się na terenie szkoły:

1. Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły jest osobą obcą.
2. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej na terenie szkoły.
3. W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotowego, należy skierować ją w pobliże pokoju nauczycielskiego i poinformować o godzinie rozpoczęcia najbliższej przerwy śródlekcyjnej.
4. W przypadku, gdy jest to rodzic lub opiekun zgłaszający się po odbiór dziecka, powinien on oczekiwać na koniec zajęć na dolnym holu.

5. W innych przypadkach należy kierować osobę do dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego lub sekretariatu szkoły.
6. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc, np. Straż Miejską lub Policję. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły.

XII. Postępowanie wobec rodziców lub opiekunów zgłaszających się po odbiór dzieci w stanie nietrzeźwym:

1. W żadnym wypadku nie należy powierzać opieki nad dzieckiem osobie znajdującej się pod wpływem alkoholu.
2. O podejrzeniu, że rodzic lub opiekun zgłaszający się po odbiór dziecka znajduje się w stanie nietrzeźwym należy bezzwłocznie powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego lub dyrekcję.
3. Pracownik szkoły prosi osobę nietrzeźwą o opuszczenie terenu szkoły i wzywa innego opiekuna dziecka.
4. Jeżeli osoba nietrzeźwa odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka twierdząc, że nie znajduje się pod wpływem alkoholu, musi to być potwierdzone badaniem alkomatem, które przeprowadzi wcześniej wezwana Policja.
5. Jeżeli badanie potwierdzi podejrzenia pracowników szkoły, a ponadto zaistnieje niemożność skontaktowania się z innym opiekunem dziecka powiadomione zostają odpowiednie instytucje uprawnione do opieki nad dzieckiem w w/w sytuacji.

METODY WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ

W ramach oddziaływania profilaktyczno-wychowawczego Publiczna Szkoła Podstawowa nr 23 w Radomiu utrzymuje stałą współpracę z Rewirem Dzielnicowych, ul. Zielińskiego 13 oraz Komendą Miejską Policji w Radomiu (Zespół ds. Nietletnich i Patologii). Koordynatorem tej współpracy jest pedagog szkolny, który w razie potrzeby kontaktuje się ze specjalistą ds. nietletnich lub dzielnicowymi z rejonów, w których mieszkają uczniowie naszej szkoły.

W sytuacjach nagłych z Policją może skontaktować każdy pracownik szkoły. Numery telefonów do dzielnicowych i specjalisty ds. nieletnich dostępne są w pokoju nauczycielskim, gabinecie pedagoga i sekretariacie szkoły, świetlicy szkolnej, księgowości i pomieszczeniu socjalnym pracowników obsługi. Za ich aktualizację odpowiada pedagog szkolny. Szkoła informuje Policję o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży.